

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

„TABOR“ izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri z
datumom naslednjega dne ter stane
mesečno po 10.—, za ino-
goststvo D 10.—, dostavljen na dom
D 11.—, na izkaznice D 10.—,
inštitucij po dogovoru.

Naroča se pri upravi „TABORA“
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Poština plačana v gotovini

Cena današnje številke 1 Din.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1.—

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4, I. nad-
stropje. Telefon interurb. št. 276.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4, pritličje, desno. Tele-
fon št. 24. — SPS poštne okoliš-
ne rač. št. 11.787.

Na naročila brez denarja se ne
otira. — Kolopisi se ne vračajo.

Naslov

Maribor, četrtek 15. januarja 1925.

Leto: VI. — Številka: 11.

Tit. Knjižnica lice
Ljubljana

Notranji minister Maksimović o Radičevi krivdi.

Pristnost dokaznega materiala nedvomna.

BEOGRAD, 14. januarja. Notranji mi-
nister Maksimović je dal sotrudniku
»Vremena« v Radičevi zadevi sledeče
izjave:

»Kot človek in kot jurist sem trdno
prepričan o Radičevi krivdi. Radić je
kriv, ker je s svojim političnim delova-
njem od ujedinjenja sem do današnjega
dne v notranjosti roval zoper zakoniti
red in v zunanjem svetu vodil konspira-
torično delo proti naši državi. Samo nje-
gove izjave in njegovi spisi zadostujejo,

CURIH, 14. jan. (Izv.) Sklepni tečaj.
Pariz 27.70, Beograd 8.40, London 24.71,
Praga 15.55, Milan 21.57, Newyork 519.20,
Dunaj 0.007285.

ZAGREB, 14. jan. Pariz 329.90—324.90,
Švica 1181—1191, London 292.95—292.95,
Dunaj 0.0862—0.0882, Praga 183—186, Mi-
lan 254.70—257.70, Newyork 61.05—62.05.

da se uporabijo proti njemu najstrožje
mere. Pri Radiću najdeni dokazni mate-
rijal je vladi nalagal dolžnost, da postopa
proti Radiću.

Minister je nadalje izjavil, da je prist-
nost dokaznega materiala dognana in le
hudobne izmišljotine morejo vladi imputi-
rati potvorbo materiala. Neverjetno
naivna je trditev Radića in njegovih po-
magačev, da seljačka internacionala ni
del »kominterne«.

Divjanje fašistov v Italiji.

Demolirana tiskarna. — Do smrti pretepen socialist.

RIM, 14. januarja. Iz Pise poroča
»Osservatore Romano« glede napada na
tiskarno »Messaggero Toscano« še sle-
deče: Tiskarna, v kateri se poleg nave-
denega tiskajo tudi drugi listi, je popol-
noma razdžana in požgana. Razrušeni so
uredniški prostori, strojnica in stavni
stroji. Šele ko so plameni začeli sikati v

drugo nadstropje, so divjaki nehali z raz-
dejanjem.

RIM, 14. januarja. V Vidnu se je izvr-
šilo 200 hišnih preiskav. Petnajst društev
je razpuščenih. V Bologni so mladega
moža, ki ni hotel izstopiti iz socialdemo-
kratske strokovne organizacije, do
smrti pretepli.

NOVE ARETACIJE RADIČEVCEV.

BEOGRAD, 14. januarja. Danes ob 10.
uri je bil v svojem hotelskem stanovanju
v hotelu »Petrograd« aretiran skupščin-
ski tajnik in poslanec Radičeve stranke
Rade Bačinić in sicer na zahtevo split-
skega sodišča radi raznih deliktov, ki pa
niso v zvezi z uporabo zakona o zaščiti
države. Bačinić bo ob dveh popoldan z
eskorto odpeljan v Split.

NOVI SAD, 14. januarja. Policija je v
Petrovaradinu aretirala bivšega župana
Grčančevića, Radičevega pristaša, na pod-
lagi zakona o zaščiti države in radi huj-
skanja prebivalstva. Izročen bo sodišču
v Rumi.

RADIĆ PRIZNAVA, DA NI VEČ IMUN?

ZAGREB, 14. januarja. Radić in tova-
riši so umaknili svoj priziv proti onemu
delu razsodbe zagrebskega sodišča, ki
proglasa, da jih po razpustu skupščine ne
ščiti imuniteta.

ZUNANJA POLITIKA ZDRUŽENIH DRŽAV OSTANE NESPREMENJENA.

WASHINGTON, 13. januarja. V Beli
hiši je bila izdana objava, da so neosno-
vane vesti, da bo radi spremembe v mi-
nistrstvu prišlo do spremembe dozdajne
zunanje politike, kakor jo je v državnem
departementu vodil Hughes.

WASHINGTON, 13. januarja. Poroča
se, da ostane politika nepriznanja Rusije,
kakor jo je strogo dosledno zastopal
Hughes, tudi v bodoče nespremenjena,
dokler bodo vladale v Rusiji sedajne raz-
mere.

ITALIJANSKA OPOZICIJA IN VOLIL- NA REFORMA.

RIM, 14. januarja. Opozicija, ki se ude-
ležuje sej skupščine, pod vodstvom Gio-
littija, Salandre in Orlanda je sklenila,
da bo iz splošnih političnih razlogov gla-
sovala zoper vladno predlogo novega
volilnega zakona. (Kakor smo že poro-
čali, predlaga vlada pluralni volilni si-
stem!)

Kdo so krivci razcepljenosti?

Zgodovina pogajanj za skupen nastop demokratov in radikalov v volilnem
okrožju Maribor—Celje. — Dokumenti so na razpolago v glavni pisarni Narod-
nega bloka v Mariboru.

Pod naslovom »Hoče se jim hoja!« je
objavil g. dr. Rudolf Ravnik v svojem
glasniku 1. jan. t. l. članek, ki vsebuje tr-
ditve, katere je treba radi točne infor-
macije javnosti popraviti. Nismo takoj
reagirali, ker smo bili mnenja, da bo
končno g. dr. Rudolf Ravnik vendar
sprevidel, da dela dobro službo le kleri-
kaleem, če cepi tudi še on napredno vr-
ste. Bili smo mnenja, da takega greha
nad napredno stvarjo v mariborski ob-
lasti ne bo zagrešil. Nimamo namena
napadati radikalno stranko. Odvezani
smo pa vseh dolžnosti obzirnosti na-
pram g. dr. Ravniku, ki je vložil za skup-
ščinske volitve svojo lastno listo.

Demokratska stranka je takoj po se-
stavi Pašić-Pribičevićeve volilne vlade
v seji eksekutive obeh svojih oblastnih
organizacij sklenila povabiti predvsem
organizacije radikalne stranke v Slove-
niji, da se dogovorijo za skupen nastop
pri volitvah v smislu intencij radikalno-

demokratske volilne vlade. Na to pova-
bilo z dne 10. nov. 1924 so se sestali v
Mariboru 15. novembra 1924 pooblaščen-
i zastopniki mariborske radikalne organi-
zacije gg. Janko Tavčar in Miodrag
Janković ter mariborske demokratske
organizacije gg. dr. Franjo Lipold in
Vekoslav Spindler. V zapisniku o tem
sestanku stoji zapisano doslovno:
»Zastopnika SDS zahtevata za svojo
stranko nosilca liste in ponudita NRS
predvsem kandidature v obeh maribor-
skih srezih, kjer je največ izgleda na
uspeh. Nadaljne porazdelitve srezskih
kandidatur bi prišle šele v poznejšem
razgovoru v poštev. Zastopnika NRS pa
zahtevata zase nosilca liste. Da morejo
zastopniki referirati svojim odborom, se
konferenca preloži na sredo 19. novem-
bra 1924 ob 11. uri dopoldan v tajništvo
SDS.

Sledijo podpisi navedenih pooblaščen-
cev obeh strank.

Ker je bilo pričakovati, da bo spora-
zum v kratkem dosežen in da se ne za-
mudi časa, je demokratska stranka ta-
koj nato sklicala za 23. nov. 1924 v Ma-
ribor sejo svojega oblastnega načelstva,
h kateri so bili povabljeni tudi delegati
vseh njenih organizacij. Proti vsemu
pričakovanju pa delegati radikalne
stranke 19. novembra niso prišli. Na
vprašanje po vzroku odsotnosti radikal-
nih delegatov je g. dr. Ravnik izjavil,
da mu o tej konferenci ni ničesar znane-
ga, da se more konferenca nadaljevati
šele, ko se vrne g. Janko Tavčar, ki je
odpotoval. Na že poprej sklicani seji ob-
lastnega načelstva demokratske stranke
23. novembra je bil izbran za nosilca li-
ste Narodnega bloka g. prof. dr. Ljude-
vit Pivko. To je bilo predsedstvu mari-
borske oblastne organizacije NRS jav-
ljeno z dopisom z dne 24. jan. 1924 s pri-
stavkom, da je ta sklep prijavljen skup-
nemu ministrskemu odboru v odobrenje.
Obenem je demokratska stranka povabi-
la delegate NRS na ponovni razgovor za
27. novembra. Tudi k tej konferenci de-
legati radikalne stranke niso prišli in
tudi vzroka svojega neprihoda niso spo-
ročili. Šele z dopisom z dne 3. dec. 1924
je oblastnemu odboru SDS sporočil g.
dr. Ravnik, da se je g. Janko Tavčar s
potovanj vrnil, in izrazil željo, da se
demokratske zahteve pismeno sporočijo.
Z dopisom z dne 4. dec. je demokratska
stranka oblastnemu odboru NRS odgo-
vorila, da smatra pogajanja za Nacio-
nalni blok za zelo nujna in da želi, da
se čim prej izvršijo. Ker je bil za 5.
decembra sklican demokratski volilni
odbor, je demokratska stranka s svojim
dopisom povabila NRS na ponovno raz-
pravo za 5. dec., navajajoč, da je mne-
nja, da bo ustna izmenjava misli mogla
najhitreje voditi do cilja. Tudi k tej
konferenci delegati radikalne stranke
niso prišli. G. dr. Ravnik je z dopisom
od 5. dec. sporočil, da želi pismenega ob-
ravnavanja zadeve, ker se po njegovem
mnenju pri ustmenih pogajanjih »trati
samo čas in z nepotrebnim prekanjem
mlati prazna slama«. Ker demokratska
stranka o takih konferencah ni imela
tako nizkega mnenja, je ponovno obraz-
ložila z dopisom istega dne predsedstvu
oblastnega odbora NRS svoje naziranje,
da smatra ustmene razgovore za naj-
uspešnejše. Ker je bil tudi poskus, ust-
mena pogajanja obnoviti, brezuspešen,
je demokratska stranka obrazložila s
svojim dopisom z dne 6. dec. radikalni
stranki svoje naziranje glede sporazuma.
Povdarjala je, da gre njej kot najjačji,
v mariborsko-celjskem volilnem okrožju
za sporazum v poštev prihajajoči stran-
ki nosilstvo liste in predlagala, da kan-
didirajo druge za sporazum v poštev
prihajajoče stranke v ohih srezih, kjer
bi se z njihovimi kandidaturami za sku-
pen uspeh največ doseglo. Na ta dopis je
sprejela demokratska stranka od oblast-
nega odbora NRS od g. dr. Ravnika in
Janko Tavčarja podpisani odgovor od
8. febr., ki mrgoli najtežjih žalitev. —
Uvodoma se žali najvišje strankine
funkcionarje v Sloveniji, »ki so deležni
skupne vlade le po milosti naše moč-
ne NRS«. Nadalje se trdi, da se je demo-
kratska stranka, s katero se NRS v Ma-
riboru pogaja, ustanovila šele pred krat-
kim na ta način, da se je odcepila v Slo-
veniji z načelstvom vred od matice de-
mokratske stranke, ki jo predstavlja v
Mariboru g. dr. Toplak. Nadalje se v
tem dopisu persiflira volilni sporazum,
ki je bil sklenjen z SKS za mariborsko
oblast, ki se je odcepila od g. Pucija, ga
imenuje »švindler«, »prevarec« in »kabin-
etno politiko«. V tem dopisu zahteva radi-
kalna stranka, da se vzame kot podlaga
sporazuma moč in upliv strank v drža-
vi, pomen strank za državo, moralna ka-
kovost strank v oblasti in razpoloženje
za stranke med ljudstvom. NRS je čista
vseh afer in se razvija le na podlagi po-
žrtvovalnega dela lastnih pristašev. —
Med ljudstvom uživa NRS vsled pozitiv-
nega dela, vsled njene jakosti v državi,
vsled čistosti in poštenosti kot mlada
stranka dovolj simpatij. SDS je disi-
dentska skupina JDS, razbita, razceplje-

na, neorganizirana s 15 mandati, koje
matice je po razpadu nastala iz različ-
nih heterogenih elementov, brez tradici-
je, z žalostno zgodovino notranjih spo-
rov. »JDS pa je v Sloveniji do mozga
diskreditirana vsled afer Agromerkur,
Trboveljska družba, Koroški svinec,
Delniška Tiskarna, homoseksualna afe-
ra Pesek, dr. Ravniharjeva afera, pre-
meščenja uradništva itd. »Ker stojimo
na principu »iz naroda za narod«, govo-
re vsi ti momenti odločno proti temu, da
stopimo z vami kot stranko sploh v po-
gajanja, ker nečemo voditi politike od
danes do jutri, torej politike trenutnih
uspehov, temveč politiko trajnega, po-
zitivnega dela za državo in dobrobit na-
šega slovenskega naroda.

Na seji volilnega odbora demokrat-
ske stranke 10. dec. 1924 je bilo soglasno
konstatirano, da je ta dopis pisan v ta-
ko žaljivi formi, da »je razprava s po-
pisniki tega dopisa v naprej nemogoča.
Ker se pa iskreno želi vzlic temu spora-
zumu, se soglasno sklene, da odpotuje
g. dr. Karl Koderman v Beograd in sto-
pi v stik z vodstvom NRS, ter je tudi
pooblaščen skleniti za stranko volilni
kompromis.

Na prošnjo volilnega odbora demo-
kratske stranke je posredoval pri g. dr.
Ravniku radi sporazuma 2krat tudi g.
minister na razpoložanju dr. Vekoslav
Kukovec. Tudi g. dr. Pivko je radi spo-
razuma stopil v stik tudi z g. dr. Ravni-
kom. Na vse te poskuse pa demokratska
stranka ni sprejela nobenega odgovora.

To historijo zadeve predajamo javno-
sti, da sodi, kdo je kriv cepjenja na-
prednih vrst in izreče obsodbo.

Doma in po svetu.

— Kraljevski par je prispel na po-
vratku iz Pariza na Bled, kjer ostane ne-
kaj dni.

— Smrtna kosa. Umrli je 13. tm. v
Sevnici na zastrupljenju krvi trgovec
in posestnik g. Anton Verbič v 52. le-
tu starosti. Bil je zelo podjeter trgovec
in dober narodnjak. Blag mu spomin!

— O skupnem obmejnem kolodvoru je
napisala graška »Tagespost« od 14. tm.
končno pametno besedo. Pravi: »Uredi-
tev skupnih obmejnih kolodvorov sloni
na svoječasni celovski pogodbi, po kate-
ri naj na jugoslovanskem ozemlju Mari-
bor in Jesenice, na avstrijskem pa Rad-
gona in Pliherk postanejo končno skup-
ni obmejni kolodvori, najprej glede o-
sne in prtljajne odprave (revizija pot-
nih listov in carinska revizija), potem
pa tudi glede celotnega blagovnega pro-
meta. Kdor pozna te postaje in prostore,
mora priznati, da drugačen sklep ni bil
mogoč in da so bili pri sklepanju odlo-
čilni prometnotehnični vzroki in ozi-
ri na štedenje... Ureditve Spilja za sku-
pen obmejni kolodvor bi požrla veliko
milijard za drage umetne stavbe, dočim
so v Mariboru že vse potrebne naprave,
in se itak misli na to, da bi se pozneje
postaja št. II pretvorila v obmejni ko-
lodvor...«

— Nova avtonomistična stranka na
Slovaškem. Listi poročajo iz Prage, da
se je na Slovaškem ustanovila nova
stranka delavcev, malih kmetov in obrt-
nikov, ki stoji na avtonomističnem pro-
gramu.

— »Pozabljeni« kanoni. Kakor poroča
»Neues Wiener Journal«, je antantna
komisija v neki dunajski hiši zaplenila
20 kanonov, katere je avstrijska vojna
uprava »pozabila« prijaviti antantno
komisijo. Pri natančni preiskavi v Av-
striji bi se znalo najti še več takih »po-
zabljenih« kanonov.

— Angleška socialistka za monarhijo.
Gospa Snowden, žena zakladnega kance-
larja v kabinetu Macdonaldovem, je 12.
tm. v nekem govoru v Montrealu v Ka-
nadi izjavila, da je bila angleška delav-
ska stranka žrtev slabega vodstva. Mac-
donald je obljubil več nego je mogel iz-
polniti. Angleška kraljevska rodbina je
s svojim postopanjem napram stranki
znatno pridobila v delavskih krogih na
simpatijah. V kolikor pride v poštev
delavska stranka, je monarhija za vedno
trdno ustaljena.

— Nov eksportni predmet je našla Indija. Na Angleškem in v Nemčiji potrebujejo na stotine opic, ker rabijo opije žleze za medicinske poskuse. Šele nedavno je pričela trgovina z opicami, pa je danes že zelo živahna. Te dni je bilo vkrcanih na nemški parnik 500 opic. Vse opice so od svete reke Gangesa.

— Najbolj krvav mesec v Čikagi je bil minolo leto glasom kriminalne statistike mesec december. V tem mesecu je bilo raznih poskusnih ubojev in vlovov, ki jih je bilo na stotine, tudi 28 umorov, kojih žrtve so bile največini ženske. Značilno je, da pravi komisija v svojem reportu, da bi teh zločinov ne bilo toliko, če bi bilo pri ameriški policiji manj korupcije.

Izseljevanje iz kraljevine SHS v mesecu novembru. Izselili so se 1593 naši državljani (1084 moških in 419 žensk) in 111 tujih državljanov. Iz Hrvaške in Slavonije se je izselilo 468, iz Vojvodine 436, iz Srbije 279, iz Dalmacije 205, iz Slovenije 82, iz Črne gore 29, iz Bosne in Hercegovine 4 osebe. Od izseljencev je 827 poljedelcev, 1008 je rim. katolikov, 376 pravoslavni, 110 protestantov, 7 židov, 850 je Srbov, Hrvatov in Slovencev, 426 Nemcev, 205 Madžarov. Izselili so se največ v Argentino (485), potem v Brazilijo (392), Avstralijo (289), Združene države (163) itd. Minolo leto se je v istem mesecu izselilo 1467 naših državljanov. Od začetka t. l. do konca nov. t. l. se je izselilo iz države 15.894 naših državljanov, lani v istem času 7120. Vrnilo se je tekom novembra t. l. iz prekmorskih dežel 306 oseb.

— Volika železniška nesreča se je zgodila 13. tm. zjutraj na postaji Herne pri Essenu, kjer je D-vlak zavozil v polni osebni vlak. Dozljaj poročajo o 23 mrtvih in 60 ranjenih.

— Izvleček iz konkurza za sprejem gojenecv v mašinsko podoficirsko šolo mornarice. Tekom meseca marca 1925 se bo na podlagi rešenja g. ministra vojske in mornarice pov. mor. br. 3671-a od 5. dec. 1924 sprejelo v mašinsko podoficirsko šolo v Gjenoviču (Boka kotorska) za gojence 100 mladeničev, ki bodo uvrščeni v 10. učni razred za dobo 18 mesecev. V tem času se bodo izobrazili v mašinski stroki in se bodo na podlagi te izobrazbe uporabili v strojništem in električarskem poklicu. Konkurzi so razposlani vsem vojaškim oblastim, velikim županom, občinskim uradom vseh vojaških krajev. — Na vpogled so tudi v našem uredništvu.

Konferenca o stanovanjskem vprašanju.

Dne 9. januarja 1925 se je v Ljubljani vršila konferenca o ureditvi stanovanjskega vprašanja, koje sta se udeležila poleg drugih tudi gg. ing. A. Dolenc in gospoda velikega župana za mariborsko oblast in F. Rodošek za mestno občino mariborsko.

Konferenca je najprej razpravljala o davčni obremenitvi hišne posesti oz. hišnih najemščin. Ugotovilo se je, da je državni hišno-najemniški davek s pripadajočimi državnimi pribitki nerazmerno visok, ker znaša v Sloveniji po deželi 25% najemščine, v mestu Ljubljana pa celo 41,6%. Na državni najemninski davek pobirajo občine in okraji svoje doklade, ki znašajo v Ljubljani 25%, v podeželnih občinah pa od 100% do 600%, tako da znaša skupna davčna obremenitev hišnih najemščin v Ljubljani 55%, na deželi pa 54 do 107%. Pri tem niso upoštevali invalidski davek, niti posebno občinske pristojbine, kakor: vodarina, gostaščina in kanalska pristojbina, koje znašajo v Ljubljani zopet 24% na najemščino. Konferenca je vzela v vednost dosedanja in obče brezuspešna prizadevanja gospodarskih korporacij v cilju znižanja te davčne obremenitve, kakor tudi predloge, ki so se po teh korporacijah in zlasti po Trbovski in obrtniški zbornici v Ljubljani predložili kraljevi vladi. Mnenje konference je, da so bili taki predlogi gotovo upravičeni, da pa so bili v toliko enostranski, ker so imeli predvsem namen omiliti krivico, kojoj trpijo hišni posestniki radi previsoke davčne obremenitve in radi nizke odmere dopustnih najemščin. Vsi udeleženci konference so soglašali v tem, da treba glede obdačenja hišnih najemščin staviti dalekosežnejše predloge, ter da se mora odrediti tako izdatno znižanje teh davščin, da bo isto prišlo v korist splošnosti in zlasti tudi najemnikom. Konferenca je pozdravila postopanje gospoda velikega župana za mariborsko oblast, ki je za svoj okoliš sprejelo načelo, da okrajne doklade na državne najemnine ne smejo znašati več nego 50% in tudi občinske doklade največ 50%, in le v

izjemnih slučajih, če občine izdatno prispevajo v omiljenje stanovanjske bede, preko gori označene mere. Vendar smatra konferenca, da so tudi te smernice za vođa mesta pretrde in da se mora izvršiti razbremenitev hišnih najemščin še izdatneje.

Vsa konferenca je soglašala v tem, da naj pristojne gospodarske korporacije taka načela objasnijo v posebni spomenici, koja se predloži kraljevi vladi in naznani tudi uradnim mestom v Sloveniji. Spomenica naj izreče, da je smatrati za maksimum dopustne davčne obremenitve hišnih najemščin in to v skupni svoti državnega davka in pribitkov ter okrajnih in občinskih doklad 25%, tedaj ¼ kosmatih najemščin. Taka skrajna izmera naj bi se dosegla le v izjemnih slučajih.

Konferenca je na to razpravljala o likvidaciji Zakona o stanovanjih in o prehodnih odredbah, ki naj tako likvidacijo omogočijo. Po daljšem razmotirvanju se je soglasno zaključilo, da naj

podrobno izdelavo zakonskega projekta izvrši posebna komisija, koja tvorijo zastopniki gospodov velikih županov za ljubljansko in mariborsko oblast, mestnih občin ljubljanske, mariborske, celjske in tujske, Gradbene direkcije ter neposredno prizadetih gospodarskih korporacij. Gospod veliki župan ljubljanske oblasti se naj po posebni deputaciji naprosi, da nemudoma skliče tako komisijo.

Konečno so se obravnavali predlogi, ki se naj predložijo kraljevi vladi radi prispevanja države k omiljenju sedanjega nevdružnega položaja. Konferenca je bila mnenja, da je treba poskubeti državnim uradom, ki so tačas nastanjeni v privatnih in zlasti v stanovanjskih prostorih, nastanitev v novih državnih stavbah. Nemudoma pa naj se poskrbi za to, da se redno plačujejo primerno določene najemščine za prostore, koje državni uradi zavzemajo v privatnih hišah, s tem, da se predvidijo in likvidirajo zadostni krediti v tak namen.

Volilno gibanje.

ŠE 15. LISTA?

Da bo za politično »zrelost« našega naroda v mariborsko-celjskem volilnem okrožju še več dokaza, so danes 14. tm. prinesli na okrožno sodišče v Mariboru še eno listo. Tokrat so se spomnili invalidi, da bi si tudi oni lahko kuhali svojo »župico« na preporoč. Sodišče odn. senat pa mora šele sklepati o tem, če ni že včeraj 13. tm. potekel termin za vlaganje list. To se zgodi pa šele danes popoldne in se takrat odloči usoda te — petnajste liste!

KOLIKO JE KANDIDATNIH LIST V SLOVENIJI?

V Ljubljani je vložnih 5 list (Nar. blok, komunisti, socialisti, SLS, dr. Ravnikar NSS); v mariborsko-celjskem volilnem okrožju 14 (SLS, Radič, Hartner, Nar. blok, »vitez« Zagorski, Pucelj, komunisti, Nemei, dr. Ravnik, dr. Korunovič socialisti, seljaško-agrarni savez, Bernotovi socialisti, Radičevi disidenti, Davidovičevci - NSS-ariji); v ljubljansko-novomeškem volilnem okrožju 9 (SLS, Narodni blok, Pucelj, Radičeva, komunisti, republ. stranka za Slovenijo (Murn), NSS, soc. dem. (Čebal), Bernotovi socialisti).

Vloženih je torej 38 kandidatnih list od 17 strank. Slava slovenskim političnim otročjem! Angleži, ki imajo samo tri stranke, naj se pridejo k nam učiti! Tudi Amerikanci, katerih je »samo« krog 100 milijonov, imajo samo tri velike stranke! Reveži, naj se zgledujejo na nas Slovence, ki nas je komaj en milijon, pa smo najbogatejši narod — na strankah!

ZA NAŠE UČITELJSTVO

ima zadnji Puceljev »Kmetijski list« zopet nekaj laskavih besed. Seveda ne more tudi to biti brez znane baharije, češ mi kmetije Vas plačujemo, zato bi pravzaprav morali delati za mene — za Pucelja. Le počasi, prijatelj Pucelj! Prvič se spomni na ogabni napad na učiteljstvo, ki je izšel v Tvojem listu lani. Drugič naše učiteljstvo dobro ve, da si tudi ti sokriv na razcepljenosti naprednjakov in na tem, da bodo klerikaleci tudi 8. febr. lažje želi. Tretjič naše učiteljstvo dobro vidi, da so v vrstah Narodnega bloka v naši pokrajini dames najodličnejši zastopniki SKS (Zemljič, Kočvar, Drogenik, dr. Vošnjak, Strgar, Pečnik, Pahernik itd.). In končno je naše učiteljstvo sito Puceljeve baharije, da ga plačnje samo kmet, ker dobro ve, da davke plačujejo vsi stanovi.

PUCELJEV »KMETIJSKI LIST«

se kakor jetičnik zadirja v zadnji štev. zopet v Narodni blok. Našera kandidatkega namestnika Kiralyja hoče po vsej sili napraviti za Madžara. Bedi Pucelju povedano, da Kiralyja pozna v Prekmurju kot dobrega Jugoslavana. Njegov oče se je priselil v Prekmurje iz Stare novevsi pri Ljutomeru in je pod madžarskim pritiskom bilo njegovo ime Kralj vpisano v uradne knjige kot Kiraly. Vkljub temu pa je ostal Slovenec in tudi svojega sina za takega vzgojil. Vsekakor je Kiraly najmanj toliko Slovenec kakor Pucelj kandidat Schicker, ki v svoji familiji dosledno samo nemško obneje. Pucelj, Pucelj, ne lotvaj se tako bedastega načina boja!

PUCELJ V ROG. SLATINI.

Puceljinov shod v nedeljo v Rog. Slatini se ni posebno obnesel. Polovico poslušalcev si je govornik naročil iz Šmarje, s katerimi se je pozneje zopet deljal v Šmarje. Povedal ni nič novega, pravil je pripovedke, katere so bolj za

otroke. Uganjal je pa že znano demagogijo, katera pa ni napravila nobene škode. Kmetije s predavanjem niso bili zadovoljni, majali so z glavami ter se vpraševali, kaj je pa g. Pucelj storil, ko je bil še sam v vladi. Tega seveda ni povedal. Govoril je veliko, posebno čez one, s katerimi je skupno sedel in bantat v vladi. Povedal je najmanj 20-krat, da je bil minister, da se je vozil po morju in da si danes dobro stoji. Obrazložil je tudi, da ne računa s tem, da bi sprejel štajerski mandat (ga tudi ne bo treba! Op. ur.), temveč da ga bo za slučaj izvolitve odstopil komu drugemu. — Kedo bo to, ni povedal. Tudi izvoznice je zamolčal. Bal se je medklicev, ker je prosil, naj se ga ne moti, češ da dobi vsak besedo. Ko je postal nekoliko hripav (za mali lokal, kjer je govoril, je preglasno govoril!) je hitro zaključil shod. Druge nesreče ni bilo. — Pri nas bo žel malo uspeha, volilcev bo zelo malo za njega. Domačini nočejo tujca, glasove bodo naklonili svojem sorojaku g. Drogeniku, tako je splošno mnenje tu.

ZAKAJ NE JAVNO?

Gosp. dr. Korošec, te dni ste imeli shod v Križevcih pri Ljutomeru skupno z g. Žebotom. Pristop na shod je bil strog omejen. Kaj tudi Vi ne upate več zagovarjati svoje politike na javnem shodu? Zalostno!

TUDI NA HRVATSKEM IN V SLAVONIJI

je zinagalo prepričanje, da lahko postavi kandidatno listo vsak politični rekrut, ki je pri kupci dobrega vina dobil navdahnjenje od Sv. Duha, da je rojen za — ministra. Tako imamo tedaj tudi v teh dveh pokrajinah nad 80 kandidatnih list, postavljenih od 15 političnih skupin! Vkljub temu pa nosi rekord še vedno naše mariborsko volilno okrožje s 14 listami, zakaj največje število list na Hrvaškem in v Slavoniji je doseglo za grebško volilno okrožje, ki pa ima vkljub temu samo 13 kandidatnih list!

NAJBOLJŠI NOSILEC.

Dr. Ravnik, ki je vložil posebno disidentsko kandidatno listo, je posvetil v svojem »Narodnem gospodarju« našemu nosilec dr. Pivku cel članek, v katerem ga poziva, naj odstopi v prid gosp. Grafenauerja, češ, da je tudi on — dr. Ravnik — pripravljen to storiti. O gosp. Grafenauerju pravi, da je »brezdvomno naš najodličnejši, najpoštenjši in uaj-preizkušenejši narodni borec in mučenik za pravice Slovencev na Koroškem.« — Ker dr. Pivku temu pozivu — vezan po sklepu zaupnikov — ni mogel slediti, je bil seveda dr. Ravnik »primoran« postaviti svojo listo, če tudi ve (in brez dvoma globoko obžaluje!), da s tem cepi napredne glasove v prid klerikalcem in Nemcem. In kdo je nosilec te liste? Brez dvoma g. Grafenauer, kajti »le pod to zastavo čistosti, poštenja in prave narodnosti bomo stali vsakega nasprotnika«! O ne, nosilec te liste je — g. dr. Ravnik sam. Zakaj? Gotovo ne zaradi bolešne častiteljnosti in skomin po ministrski listnici, tudi ne zaradi interesov porodič, ampak brez dvoma le zato, ker je gospod Ravnik — še boljši. Ali ne?

»NAS PROGRAM NI NARODNI RADI. KALIZEM«

pravi Ravnikov »Narodni gospodar«. To je pravaresnica, ki jo je zapisal v tem volilnem boju. Treba je pogledati le Ravnikovo listo. V Prekmurju, ob skrajni državni meji kandidira na tej listi Madžar žid Armin Strasser, njegov namestnik je trd Madžar. Na severni

meji kandidira Nemei, bivši avstrijski poslanec Potzinger iz Apač, organizator nemstva Apaške kotline. — Zato seveda ni čudno, da nosilec liste ni »najpreizkušenejši narodni borec in mučenik za pravice Slovencev« g. Grafenauer, ampak samo g. Ravnik. V mariborskem mestu in srezu pa kandidira penzioniran avstrijski oberst. To vse naj premislijo narodni volilci, ki se prištevajo narodno-radikalni stranki.

L A Ž

je sredstvo, katerega se poslužuje Ravnikova skupina v boju proti Narodnemu bloku. Kakor poroča »Narodni gospodar«, je trdil delegat Ravnikov, g. Janko Tavčar na seji glavnega odbora NRS v Beogradu NRS dne 4. jan. 1925 sledeče: »Samostojni demokrati so nam poslali dne 6. dec. 1924 pismo, v katerem zahtevajo za sebe nosilec in vse srezke kandidate, v slučaju pa, če smatra to demokratski nosilec za potrebno, prisodi lahko on kak srez tudi neki drugi stranki.« Ker nimamo povoda misliti, da Ravnik-Tavčarjevo glasilo v tem slučaju netočno poroča, moramo pribiti, da je gosp. Tavčar zavestno lagul. To je bil ravno isti Janko Tavčar, ki je lastnoročno podpisal zapisnik, glasom katerega se delegati SDS pomudili radikalom oba mariborska sreza, torej najboljšo srezko kandidaturu v celi oblasti. — Isti »Narodni gospodar« zavestno laže, da so bili vsi telegrami, ki so se tikali NRS v mariborski oblasti, nerazlični, da pravno so falzificirani. — Torej tudi telegram g. Ljube Jovanovića predsedstvu oblastne organizacije NRS, namenjen zbornu zaupnikov! — Člazarji ljudi, ki so baš na tem zaupniškem sestanku Jovanovića telegram zatajili in podali zaupnikom vedoma zlagano poročilo o pogajanjih za skupno listo, je vreden obžalovanja.

Dr. Oetker-jev

prah za Pudding

Dobi se povsod ali pa v tovarni JOS. REICH Maribor

Dopisi.

»Slov. Gospodarju« in »Straže«. Sem globoko uverjen, da sta prav katoliška bratec in sestra, neusahljiva vira nezmotljive modrosti in resnice sv. Ignacija Lojola in nesmrtna morale sv. Alfonza Ligori. V svojem in v imenu prebivalstva Pesniške doline in Kozjaka se Vama najiskreneje zahvaljujem za izvanredne cvetke iz vrta sv. Frančiška, katera sta mi blagovolila pokloniti za leto Gospodovo 1925. Iz dna svojega srca obžalujem, da je veliki kristjan Frančišek Žebot zapadel v greh sv. Petra in Vaju trikrat zatajil: prvič pred sv. Kunigundo, drugič pred sv. Jurjem, ker sploh ni prišel, in tretjič pred sv. Križem. Se več, pod nogami sv. Kunigunde mi je s svojo grešno roko celo iztrgal iz rok Tvojo staro podobu, ljubi »Slov. Gospodar«. Se bolj obžalujem, da je Vaju zatajil tudi duhovnik Frančišek pred sv. Jurjem in istotako zbežal v župnišče. — Največ obžalovanja vredno pa je dejstvo, da je pred sv. Križem pljunil v Tvoje staro obličje, ljuba »Straža«, Tvoj spoznavalec Frančišek Čepe, brat pobožne učiteljice Matilde. A to se ni vse. Ko sem po shodu in nevidni izgubi klobuka in »cvikarjeve«, katerih nujno nemoderni nos sploh ne nosi, sedel pri mizi med Vajinimi najzvestejšimi spoznavalci in jim razkazoval Vajina obličja izza let 1918 do 1924, sta križevski grobar Anton Večernik in kmet Minklič grešno izustila: »Rjava Straža«. Bog jima greh odpusti! Kdor najde moj klobuk, naj ga izroči vrlemu Vaupotiču, da bo v njem nosil jabolka iz svojega magacina v Gor. Kungoti na vagon v Pesnici. »Cvikarjia« bodo dobro služili Lebariču, kadar bo prebiral moko »00« in preštevati zlate svetle. Ker povsod »vino in žganje je te klobko, kakor je hotelo«, naj steče preostalo vino v sveta grla pri mašah za mojo grešno dušo, žganje pa naj ogreva božjega poslanca dr. Frančiška Čepa na njegovih maratonskih tekmah. Svoje odlikovanje za vojna posojila velikodušno odstopim »vredim konkurentom, ki so povrh koncem vsake maše molili »oče naš za našega cesarja in za zmago našega orožja«. Avstrijskega cesarja so hoteli po vsej sili spraviti v nebo, nikar pa našega jugoslovenskega ljudstva. Jezus kliče v 23. pogl. sv. Mateja osemkrat: »Gorje pa vam, pismarji in farizeji, hi-

Mariborski občinski svet.

Tretja redna seja.

Maribor, 13. junija.

Pri skoro polnoštevni udeležbi obč. svetnikov se je vršila danes tretja redna seja obč. sveta, ki se je po svoji stvarnosti znatno razlikovala od svoječasnih obč. sej.

Župan poroča

uvodoma, da se je udeležil božičnice Podpornega društva za revne šolarje in se je prepričal, kako dobro naložena je bila podpora mestne občine. Nad 600 otrok je bilo obdarovanih z obleko in čevlji. Skupna vrednost daril znaša krog 125.000 Din. Občina ima tu vršiti veliko socialno zadačo, društvo pa zasluži za svoje delovanje popolno priznanje.

Stanovanjska beda

v Mariboru se še ni zmanjšala, ampak narašča. To je bilo razvidno iz poročila stanovanjskega urada, ki se je prečitelo in ki pravi, da je bilo v Mariboru koncem I. 1924 še 844 strank brez stanovanj. Novih prošnji za dodelitev stanovanj je bilo v minulem letu 357. Dodelilo se je 186 stanovanj. Število razpoložljivih stanovanj stalno pada, kar stanovanjsko bedo le še povečuje. To je seveda posledica dejstva, da je nastopila stabilnost in je preselitev le malo število.

Elektrifikacija mesta in okolice

prehaja v nov štadij. Iz predloženega poročila mestnega električnega podjetja je razvidno, da je transformator v koroškem predmestju dogotovljen in da se je že izvršila elektrifikacija tega dela mesta.

Tudi je falska elektrarna po daljših pogajanih privolila, da dobavlja mestna občina tok za južne okoliške občine od daljnovoda za Celje in se bodo že te dni vršila pogajanja z občinami Radvanje in Razvanje glede elektrifikacije.

Mestni šolski svet.

Socialistični občinski klub je vložil na župana interelacijo v zadevi mestnega šolskega sveta, češ, da se je z likvidacijo prosvetnega oddelka v Ljubljani mestni šolski svet demantiral na stopnjo navadnega krajnega šolskega sveta in je s tem kršena avtonomija mestne občine.

Župan odgovarja, da tozadevno še ni prejel nikakega obvestila, vendar se zdi, da so bile mestnemu šolskemu svetu via facti odvzete nekatere agende. Vprašanje bo razmotrival odsek in poročal obč. svetu.

Nova električna luč

se unelje v Mesarski ulici. Tozadevni predlog soc. obč. kluba je bil sprejet.

Za izpopolnitev mestne avtonomije.

Imenom prvega odseka poroča obč. svetnik dr. Kukovec, da je odsek v zvezi z vprašanjem mestnega šolskega sveta razpravljal o avtonomiji mesta in sklenil, storiti pri velikega županu potrebne korake za izpopolnitev mestne avtonomije.

dena listnica z denarjem. Včeraj pa je prišla na polje njegova žena in izjavila, da mu je ona listnico v gostilni vzela in skrila, ker je bil nož pisan in se je bala, da bo vse zapravil. Ker pa tudi policija ni primorana zastopati trditve časa in papir, sta morala za prijave plačati takse.

m. »Cercle français« v Mariboru. V nedeljo, dne 11. t. m. je tukajšnji »Cercle français« priredil svojim članom in prijateljem družabni večer, ki je v vsakem oziru kar najlepše potekel. V koncertni dvorani »Vesne« se je zbralo polno različnih gostov in mladine, ki so z velikim zanimanjem sledili pestremu sporedu.

mije, zlasti v tej smeri, da se občina vrnejo vse svoječasno odvzete agende (obrti referat itd.)

Pirimer izziva z nemškim govorom.

Obdačenje novih stavb in iz tega izvirajoča preobremenitev je bila že ponovno povod raznim prošnjam za znižanje obč. davkov. Po daljši razpravi je bil odsek pooblaščen, izdelati za obdačenje novih stavb načrt, ki bo onemogočil čezmerno obremenitev. Obč. svetnik Pfrimer je posegel v debato in sicer vključil svoječasnemu sklepu obč. sveta v nemškem jeziku, kar je seveda izzvalo vihar ogorčenja proti nadtemu nemškemu izzivaču.

Marijonetno gledališče v Mestnem kinu.

O prošnji Sokola, da se mu začasno prepusti Mestni kino za marijonetno gledališče, poroča obč. svetnik Roglič. Prošnji se ugoditi.

Zamudniki s plačilom za plin.

V imenu tretjega odseka predlaga obč. svet dr. Jerovšek, naj se vsem onim strankam, ki do danes niso poravnale računov za plin za zadnji dve leti, ustavi poraba električnega toka. Med temi strankami so tudi vojašnice in bolnica.

Palača na Trgu kralja Petra.

Isti poročevalec poroča, da so pogajanja s penzijskim zavodom končana in bo pogodba te dni podpisana. Še letos se prične s stavbo velike palače na Trgu kralja Petra.

Poliklinika za šole.

Od ministrstva za narodno zdravje je prišel dopis, s katerim se daje mestni občini na razpolago baraka s p. kotizirano urejeno polikliko. Baraka — dobavljena iz Nemčije kot reparacijski material! — se postavi na pridelnem mestu v bližini šol.

Preureditev tržišča.

Imenom 4. odseka predlaga obč. svetnik Weixl razne preureditve na mestnem trgu: da se onemogoči verževanje kurčev med branjevkami in kmeti, se uvedejo kontrolni (dobavni) listki. Tržni nadzornikom se strogo zabiči, da nastopijo službo že ob 6. uri zjutraj. Mesarske stojnice se preloži z Glavnega na Rotovški trg, kjer ni toliko prahu. Špehari pa naj gredo s Koroške ceste na Glavni trg. Vsi ti predlogi se sprejamejo.

V študijsko knjižnico

se izvolila kot zastopnika mestne občine g. dr. Kukovec in dr. Strmšek. Glede pavšaliranja študentskega davka bo stopila občina v pogajanja z gostilničarsko zadrugo.

Polna pokojnina

se prizna 88letnemu našemu svetniku, ki je ta posel vršil skoraj 35 let.

V takih seji.

ki se je vršila po sklepu javne seje se obravnavale razne personalne zadeve.

Najprej so mlajši člani razveselili navzoče z neko veseligravo v 2 dejanjih, »Maud«, ki je žela obilo priznanja; zlasti je treba tu pohvalno omeniti temperamentno igro gospice Kimovec. Po veseligravi je sledilo kratko predavanje našega priljubljenega gosta, g. prof. Martela iz Ljubljane o treh znamenitih pesnikih 19. stoletja: S. Prudhomme, P. Verlaine in A. Samain. V jasnih, lapidarnih stavkih nam je predavatelj orisal deloma burno življenje teh pesnikov, in tri članice društva so lepo izpopolnile sliko s primernimi recitacijami. Nadaljna točka sporeda nam je nudila poseben užitek

gospa Milanović je s svojimi polnim, čistim altom zapela nekaj starofrancoskih ter modernih pesmic in tako navdušila zveste poslušalce, da dolgo ni utihnilo ploskanje. Za petjem je sledil še zanimiv »Monolog« g. H. Furrer-ja, nato pa se je razvila neprisliljena zabava (čajanka) ob zvokih dijaškega orkestra, ki je prav kmalu zvalil mladino k veselemu vrtenju. Najprijetnejše razpoloženje je vladalo v dvorani, dokler ni ara opomnila, da je treba se ločiti. — Za to izvrstno uspešno prireditev gre v prvi vrsti zasloga požrtvovalni gospi dr. Grassellijevi, ki od obstanka tukajšnjega francoskega krožka najuspešnejše vodi nevaležne posle blaginjičarja. Hvala njej in vsem odbornikom za prijeten večer!

m. Večerni tečaj za šivanje oblek. Slovensko žensko društvo, odsek za pospeševanje domače obrti, je začelo zopet z večernim tečajem za šivanje oblek. Tečaj se vrši ob točkah in petkih ob 17. do 19. ure na držav. ženskem učiteljskem, Zrinjskega trg, II. nadstropje, kjer se sprejemajo nadaljne prijave.

m. Seznam izgubljenih in najdenih predmetov, ki so bili kot izgubljeni prijavljeni odnosi kot najdeni oddani pri kr. pol. komisariatu v času od 1. do 31. dec. 1924. je na vpogled tudi v našem uradništvu.

m. Iz podružnice Jugoslovenske Matice v Mariboru se nam javlja, da je prof. Ribarič odložil predsedstvo — za čas volitev. O tem še bomo spregovorili pri merno besedo.

m. Na živinski sejem v Mariboru 13. tm. je bilo prignanih: 6 konjev, 1 bik, 138 volov, 345 krav, 4 teleta, torej 494 kosov. Cene so bile povprečno za 1 kg žive teže: debeli voli 11.25—11.75 din., poldebili 10—11, plemenski 9.50—10, glavne krave 9.75—10.75, plemenske 7.50—9.25, krave za klobasenje 5.75—7, molzice 7—9.75, breje 7—9.75, mlada živina 10.50—11.25, teleta 25—27.50. Predanih je bilo 128 kosov.

m. Udruženje jugoslovanskih narodnih železničarjev podružnica Maribor sklicuje za nedeljo 18. tm. svoj XII. redni občni zbor, ki se vrši ob 9 uri v mali dvorani Narodnega doma, po običajnem dnevnem redu. Službe prosti tovariši naj se občnega zbora z gotovostjo udeležijo. Odbor. N 81

m. Od 16. januarja gostovanje g. Urvalca, (člana Narodnega gledališča) v Klub baru z najnovijšimi šlagerji iz operet: Modra mazurka, Bajadere, Roža Stambulska, grofica Marica itd. 83

Sokolstvo.

o Plesne vaje II. oddelka se vršijo v petek in nedeljo ob 8. uri (8. zvečer).

Narodno gledališče.

REPERTOAR.

Serda, 14. jan. Zaprti.
Četrtek, 15. jan. »Trubadur«, Ab. A. (Kuponi).
Petek, 16. jan. Zaprti.
Sobota, 17. jan. »Sladkosti rodbinskega življenja«, Ab. B. (Premijera).
Nedelja, 18. jan. »Sladkosti rodbinskega življenja«, (Kuponi).

Bližnje premijere v drami. V soboto, 17. tm. se vprizori vlezabavna francoska veseligrava od Maurice Hemmynin »Sladkosti rodbinskega življenja«. — Prihodnji teden pa se vprizori izvrstno slovenska noviteta od A. Cerkevnik »V vrtineu«. »Sladkosti rodbinskega življenja« režira g. Zeleznik, »V vrtineu« režira g. Bratina.

Gospodarstvo.

Razglas o vplačilu točilne takse po tar. post. 62 taksne tarife.

Generalna direkcija posrednih davkov, oddelek za takse, je odredila z razpisom z dne 26. novembra 1924, št. 62-653, sledeče: »Ker je bilo obsežno pripravljeno delo za odmero in vplačilo popolnoma nove takse po tar. post. 62 taksne tarife otežkočeno in se ni moglo pravočasno izvršiti, je bil gospod minister za finance primoran podaljševati roke za izvršitev odmere ter iz tega razloga tudi podaljševati roke za avtomatično vplačilo takse. Vsled podaljšanja rokov za odmero in vplačilo te takse si taksni obvezanci niso bili na jasnem, do katerega roka morajo plačati odmerjeno takso po tar. post. 62 taksne tarife. Da se ta zadeva uredi in spravi v pravi tir, ter da je vsak obveza-

navci, da zapirate nebeško kraljestvo pred ljudmi... Gorje vam, slepi voditelji... Gorje vam, pismarji in farizeji, hinavci, ki desetinite meto in janež in kumno in opuščate, kar je imenitnejšega v postavi, pravico in usmiljenje in vero... Gorje vam, pismarji in farizeji, hinavci, da čistite, kar je zunaj kozareca in skode, znotraj pa ste polni ropa in gnusobe... Gorje vam, pismarji in farizeji, hinavci, da ste podobni pobeljenim grobovom... Gorje vam, pismarji in farizeji, hinavci... kaže in gadja zalega, kako bodete ubežali sodbi pekla? — »In glej! Glas iz nebes, rekoč: Ta je moj ljubljani sin, nad katerim imam dopadnje.« (Mat. 3. pogl. — 17.) — Sv. Jurij na Pesnici, dne 11. jan. 1925. Ivan Robnik.

Sport.

: Otvoritev pomladanske nogometne sezone v Mariboru. Da izrabi izredno ugodne vreme, je sklenil ISSK Maribor otvoriti pomladansko nogometno sezono že v nedeljo, dne 18. tm. in sicer s tekmo proti SV Rapidu. Tekma se začne ob 14.30 na igrišču navedenega kluba. Ker so igralci vsled zimske pavze spočiti, se pričakuje prav dobra igra obeh moštev. Oba kluba nastopita v postavi, v kateri nameravata igrati pomladanske prvenstvene tekme. Ker se letos ISSK Maribor in SV Rapid srečata v sezoni samo enkrat, bode vsak klub skušal doseči čim boljši rezultat in bodo gledalci sigurno prišli na svoj račun.

: ISSK Maribor. Člani nogometne sekcije se pozivljajo, da se zanesljivo udeležijo sestanka dne 16. tm. ob 19. uri v gostilni »Jadrane« Maglica na Rotovškem trgu.

Mariborske vesti.

Maribor 14. januarja 1925

m. Smrtna kosa. Umrla je 14 tm. v Mariboru po daljši težki bolezni gospa Amalija Lavtar, vdova po šolskem svetniku Luki Lavtarju, bivšem profesorju na mariborskem učiteljskem ter znanem pisatelju osnovno- in srednješolskih učnih in metodičnih knjiž. Pokopanka, tašča g. velikega župana dr. Bickmajerja, je doživela 76 let. Počrtek je v petek 16. tm. ob 16. uri iz mrtvašnice mestnega pokopališča v Pobrežju. Bliži spomin!

m. Opceritev stanovanjskim najemnikom. Predlogi na polog najemnin, katerih hišni lastniki (najemodajalci) niso žele sprejeti, se sprejemajo na zapisnik pri okrajnem sodišču na št. 9 samo v točkah in petkih med 9.—12. uro. Na podlagi teh predlogov se založi najemnina pri davčnem uradu na št. 8. Na kolekih je plačati za zapisnik 5 din. in za vsakih začetih 100 din. po 1 din. depozitne takse. Najemniki se opozarjajo, da imajo najemnino najemodajalcu izročiti, če on tudi izjavi, da sprejme ponudeno najemnino samo na račun zahtevane. V tem slučaju ni podan razlog pologa pri sodišču v smislu § 1425 d. z.

m. Matičarji, pozor! Nocoj 14. tm. po koncertu družabni sestanek za Matičarje v Grajski kleti.

m. Za trgovski ples, ki se vrši v Mariboru dne 24. tm. je tako veliko zanimanje, da dobi gremij dnevno od vseh strani mnogo prošnji za dopustljanje vabil. Trgovski ples, ki ga priredi trgovski gremij v Mariboru itak le redkokdaj in to sicer le takrat, kadar mu je zares treba podpore za svojo šolo, je vedno bil ena ne le najlepših, ampak tudi najbolj zabavnih prireditev. Na tem plesu se ne zbirajo le domačini, ampak tudi mnogo prijateljev iz bližnje in oddaljene okolice. Tako je pričakovati, da bode tudi tokrat ta zabavni večer kar najbolje uspel ter prednjačil vsem drugim prireditvam, prepotrebni trgovski najemniki šoli pa omogočil s svojim dohodkom nadaljni uspešni poduk. Vabila se že razpošiljajo. Kdor najkasneje v nedeljo dne 18. tm. ne sprejme vabila, ter bi prireditev vendar rad posejil, naj se blagovoli obrniti radi naknadnega dopustljanja vabil na trgovski gremij v Mariboru ali na predsednika Vilko Weixla veletrgovca. Vabil je le še nekaj na razpolago.

m. Iz polietijske kronike. Mirna noč. Radi tatvine 1 ovadba, 1 radi telesne poškodbe, 1 radi prekoračenja policijske ure, 2 radi prekoračenja cestnopolicijskega reda, 1 preklie prijave o tatvini. — Lesnemu trgovcu Karlu Jajšku je nekdo s koleselja na dvorišču odnesel črno svetilko v vrednosti 300 din.

m. Maribor še vedno mika že ponovno izgnanega berača Gabrova, ki je bil nocoj ponoči radi prepovedaneza povratka zopet aretiran.

m. Če žena možu skriva listnico... Pred nekaj dnevi je neki N.N. prijavil na policijo, da mu je bila v gostilni X. ukra-

NI ŽEHTE

BREZ

ZLATOROG

MILA

lec točno poučen o svojih dolžnostih in ter se je od 1. januarja 1925 dalje točno držati predpisanih rokov, se vsi točlici na drobno in na debelo opozore, da je odmerjeno takso po tar. post. 62 taksne tarife plačati v naprej in sicer: za prvo polovico koledarskega leta do dne 31. januarja, za drugo polovico koledarskega leta pa do dne 31. julija in da je tudi eventuelno še neplačano takso za prejšnjo dobo vplačati pri pristojnih davčnih uradih. Odslej se ne bo mogel nihče izgovarjati, da mu ni bilo znano, kdaj je bil zavezan takso plačati.

g Sadjarji in vrtnarji mariborskega okraja! V svrhu pridobitve čim večjega števila članov je sklenil odbor mariborske podružnice Sadjarskega in vrtnarskega društva organizirati v svoji podružnici vse sadjarje in vrtnarje mariborskega sodnega okraja. Člani plačujejo 25 din. kot letno članarino, s čimer zadobijo sledeče pravice in ugodnosti: 1. Dobivajo vsak mesec društveno in strokovno glasilo »Sadjar in vrtnar«, ki pri naša aktualne in časi primerne članke o sadjarstvu in vrtnarstvu, v bodoče tudi vinarstvu in kletarstvu iz peresa naših najboljših strokovnjakov in praktikov. 2. Imajo pri nakupu sadnega drevja, vinskih trt, vrtnih rastlin in semenja popust, odnosno prednost v državnih in deloma tudi privatnih podjetjih. Nečlane se bo zadostovalo šele v drugi vrsti in plačujejo mimotega blaga po dnevnih tržnih cenah. 3. Člani imajo pravico brezplačne udeležbe pri vseh društvenih in podružničnih prireditvah: predavanjih, tečajih, izletih, sadnih in vrtnarskih razstavah, ogledih itd. ter dobivajo v vseh vprašanjih, tičejočih se sadjarstva, vrtnarstva, vinarstva in kletarstva brezplačen nasvet pri naši podružnici. 4. Pri nakupu sadjarskega in vrtnarskega orodja, strojev, aparatov, sredstev za zatiranje škodljivcev in bolezni, umetnih gnojil itd. bo šla naša podružnica svojim članom vedno radevolje na roko. — Obračamo se torej do vseh onih, ki se bavijo z eno ali drugo omenjenih kmetijskih panog, da pristopajo v lastnem interesu v čim večjem številu k »Sadjarskemu in vrtnarskemu društvu za Slovenijo« ter javijo svoj naslov: Podružnica »Sadjarskega in vrtnarskega društva v Mariboru« — drž. vinarstva in sadjarske šola.

g Kožni sejem v Ljubljani. Kakor vsako leto se vrši tudi letos staroznani sejem za kože dne 21. tm. v Ljubljani. Na ta sejem se vabijo lovci in vsi kupčevalci s kožami in krznom ter se jim priporoča, da bi že 20. tm. sprisepeli z blagom vred v Ljubljano. Sejem se vrši od jutra naprej cel dan. Informacije daje urad Ljubljanskega velesejma, Ljubljana, Gosposvetska cesta, kamor se naj došli interesi obrnejo tudi glede prenočišč.

Iz življenja in sveta.

Nova Palestina.

Minule dni je obiskal Brno predsednik svetovne cionistične organizacije dr. Chajem Wizmann, ki je eden izmed vodilnih činiteljev pri ureditvi novih razmer v stari židovski domovini in v zibelki krščanstva — v Palestini. Ker se tja izteka vedno več Židov — in Sabatot daj, da bi se kmalu izselili vsi, ki živijo drugod od nečednih spekulacij — ne bo nezanimivo, če posnamemo iz brnskih »Lid. Novin« razgovor z dr. Wizmanom o novih razmerah v Palestini.

Izseljevanje v Palestino narašča od leta do leta, sedanja kvota iznaša 2000 ljudi mesečno. Največ Židov se vrača v pradedovino iz držav Srednje Evrope: Poljske, Romunije in obrobni dežel Rusije (okoli 60 odstotkov). 30 odst. odpade na Orient z Balkanom, 10 odst. pa na zapadne države in Ameriko. Izseljevanje je dvojno: Oficijsko izseljevanje se vrši na podlagi certifikatov palestinske vlade. Izseljenec mora položiti pet do sedem tisoč in lahko odpotuje z vizumom angleškega konzulata. Večinoma prihajajo v Palestino delavci, poljedelci, obrtniki itd., v zadnjem času pa je opaziti tudi dotok intelektualcev. — Zidanje in gospodarstvo v Palestini je večinoma korporativno; zadnja statistika zaznamuje, da je v zadrugah več kot 220.000 Židov. S skupnim delom, ki nas v marsičem spominja idealnega komunizma, se dosega cenejše delo, smotnejša razdelitev in večje razumevanje težkih nalog.

Drugo skupino tvorijo neoficijski priseljenci, ki so večinoma pripadniki srednjega stanu. Angleški vizum dobe brez palestinskega certifikata in si iz lastnih sredstev ter na lastno odgovornost u-

stanavljajo v Palestini podjetja, trgovine itd. V zadnjem času prihajajo tudi Židje osobito iz Amerike. Mnogi so mladi, samski, idealno razpoloženi ljudje.

Poljedelska gospodarstva, ki so temelj bodočega življenja v Palestini, se nahajajo v sedmih delih dežele. Cionistične organizacije imajo v rokah čez 750.000 dunamov zemlje (1 ha je 11 dunamov). V zadnjih treh letih je bilo ustanovljenih čez 50 industrijskih in trgovskih podjetij. V naselbinah prevladuje strog cionističen duh, otroke vzgajajo v hebrejski kulturi, ki počasi absorbira elemente tujih civilizacij, ki so jih Židje prinesli z raznih strani sveta. Sploh se Palestina razvija v tip nove države in nove družbe ter bo čez nekaj desetletij, ko se bodo pokazali velikopotezni uspehi kolonizacije, zanimivo, ki bo nemara drugim narodom dober vzgled.

Novi senzacionalni izumi.

Zavod za eksperimentalno biologijo v Moskvi je začel pod vodstvom akademika Kceova preiskovati na podlagi novih metod iz otrokove krvi, kdo je otrokov oče. Poizkusi so se bojda obnesli in ruski pravniki pričakujejo, da bo imel ta uspeh tudi praktičen pomen. Če bo kdo tajil očetovstvo nezakonskega otroka, bo zdravnik odvzel otroku in očetu nekoliko krvi in — hočeš ali ne — oče čí, če se kri ujema!

Omenjeni zavod se nadalje uspešno bavi s prenašanjem oči. Nekaterim živalim so izmenjali oči in so dobro reagirale na svetlobne pojave. Nekateri sodijo, da se bo znabiti dalo tudi človeško oko nadomestiti z očesom kake višje živali. Tako bi utegnili doživeti, da bodo nekateri ljudje gledali z mačjimi očesi. S podobnimi studijami se peča tudi neki dunajski zavod.

Dalje se v omenjenem ruskem zavodu veliko bavi s pomlajevanjem moških po metodi pariškega učenjaka prof. Voronova. Kakor v Parizu, tako je tudi na Ruskem dosegla ta metoda lepe uspehe. (O uspehih v Franciji je nedavno obširno poročal tudi pri nas znan časopis »L'Illustration«).

Kako je tedaj s kavo in čajem.

V popularnih zdravstvenih knjigah često beremo, da sta kava in čaj škodljiva sreč. živcem in čemu vse še vse. Toda ljudje jih kljub temu uživajo veliko bolj nego kedaj poprej in ni čuditi nobenih posebnih posledic. V časopisu »Klin. Wochenschrift« sta nedavno objavila profesorja Kestner in Warburg izid svojih raziskovanj. Pravita, da so kava, čaj in kakao zbog tega tolikanj priljubljeni, ker imajo nenavadno ugoden vpliv na osvežitev prebavil ter povzročajo večjo produktivno želodčnega soka. Splošno trde, da kava vsebuje strupen alkaloid, takoimenovani kofein, ki škodljivo vpliva na organizem. Zastrupljenja s kavo v prejšnjih časih, ko je niso znali dobro pripraviti, res niso bila redka. Ali danes, ko se kava skrbno pravi in meša z drugimi primesi, nima kofein nobenega pomena več. To velja tudi o čaju in kakau. Kavo z nepripravljenim zrn uživajo samo še v Braziliji. Imenovana učenjaka sta preizkusila vpliv kave in čaja na pesh po metodi prof. Pavlova. Šlo jima je za to, da ugotovita, kako dolgo ostane katera pijača v želodcu in v jednjaku, od česar zavisi stopnja nasičenosti, in koliko soka se pri tem izloči. Učenjaka sta ugotovila, da vse tri pijače ostanejo precej dolgo v želodcu in da izločujejo tisto količino želodčne kisline in sline, ki povzroča, največjo intenzivnost prebavnega procesa. Baš ta vpliv nam razlaga skrivnost, zakaj so se navedene pijače toliko priljubile kot jutranja hrana. Vsekakor razveseljiva ugotovitev za vse, ki imajo »kofee« radi.

Xavier de Montepin:

Skrivnost rdeče hiše.

Roman iz francoskega življenja. 38

Vsem tem razlogom se je pridružil še to, da je večina gospodov iz dobrega mesta Vesoula prihajala peš k zabavam in plesom, ostavljajoč v veži dežnike in copate, dočim se je Marija pripeljala v kočiji, v katero sta bila vprežena dva čila arabska vranca.

Ona, nekdanja šivilja! Mar se ne sliši strašno, grozno! Sam Bog ve, s kakšno hlinjeno, zahrbtno prijaznostjo so jo blagorodne dame sprejemale v svojo družbo. Bog ve, (a vemo tudi mi) s kakim lažnjivim laskanjem in s kolikimi Judeževimi poljubi je bila obsuta. A nenadoma — morda nehote — je tej ali oni naivni meščanki padla krinka in je kaka strupena pušica proti Mariji raz-

galila vso malomeščansko nevoščljivost. Te nepričakovane opazke so se navadno sprožile takrat, ko so dame govorile o oblekah.

Vpraševale so jo o tej ali oni reči, a ne tako, kot se sprašuje gospo dobrega okusa, temveč v obliki, kakor dama vprašuje za svet svojo šiviljo.

V odmorih med figurami četvorke je utegnila vzkliti ta ali ona Marijina prikrita sovražnica, da se jo je čulo od kraja do konca dvorane:

— Kako lepo obleko imate, gospa Chesnelova. Krasno vam pristaja. Goto-vo ste si jo sešili sami?

Marija je dobro razumela zlobo tega poklona in je zardela, dočim se je Maurice gnevno ugrizel v ustnico.

Redkokdaj je minila družabna zabava, da ne bi Marijo bila napadla ta ali ona nevoščljivka.

Sicer je bila zdravnikova žena dokaj ravnodušna napram tem strahopetnim napadom: tudi se ni prav nič sramovala, da je preje živela od dela lastnih rok. Ko pa je bila opazila, da to Mauricea boli, ji je postalo težko pri srcu, zakaj vedela je, da je ona vzrok njegovi bo-lesti.

Maurice je upal, da se bodo utrudile Marijine neprijateljice in prenehale z napadi, pa se je varal. Naposled mu je presedala ta borba proti svetu, neenaka borba, v kateri sta on in njegova soproga dobivala neusmiljene udarce, a sama nista niti poskušala se braniti. Zato je sklenil, da se umakne in živi samo doma, ter da se ne odzove več pozivom iz visokih krogov v Vesoulu.

Ta sklep je postal nesreča za bodočnost Mauricea Chesnela.

Svet noče rad izgubiti svojih žrtv. Ljudje, kojih vabila je Maurice odklanjal, so se čutili užaljene, in da prikri-jejo svojo jezo, so govorili poročljivo:

— Končno je prišel k pameti! Uvidel je, dasi nekoliko pozno, da za bivšo živiljo ni mesta v naših dvoranih.

Ni minil še mesec dni in doktor Chesnel je izgubil tri četrtine svojih klijen-tov.

Ljudstvo z dežele mu je ostalo res še zvesto, a njegovi dohodki so se znatno zmanjšali.

Knjigovodja išče začasno zaposlenje kjerkoli, event. tudi na ure pri bilancah, upeljava novih knjig itd. Ponudbe na oglasni zavod Sušnik, Maribor, Gosposka ul. 36. 112

Velik živalni stroj (Rundschiff 1450), velika stenska ura 400, postelje, kuh. kredenca in dr. na prodaj. Vpraša se Rotovski trg 8, 1. nad. levo. 113

Opremljena soba s posebnim vhom in električno razsvetljavo se takoj odda le boljšemu gospodu. Cankarjeva ul. št. 13 vrata št. 2. 96

Stenografino in strojepisko začetnico in perfektno moč išče odvetniška pisarna. Ponudbe pod »Stenografino« na upravo. 110

Gospodje se sprejmejo na stanovanje in hrano. Marijina ul. 10, prtl. desno. 111

Trgovski pomočnik išče službe v spedijski trgovini v mestu ali na deželi. Naslov pove uprava »Tabora«. 89

za izdelovanje vsakovrstnih pletenin po ugodni ceni se priporoča **strojna pletarna**, Splavarska ulica 6. 2954 8-6

VELIKA KAVARNA

danes sreda danes na splošno željo

Pojoča žaga

15. četrtek 15. poslovilni večer

pojoče žage

in virtuza

Oto Reja et Partnerin

Dnevno elitni koncert

Ta okolnost je Mauricea skrbela, mislil je na težko bodočnost, a tujil je te napram ženi, boječ se, da jo razžalosti. Mal dogodk, ki ga je bilo predvideti, je bil zdravilo na njegovo rano.

Njegova mlada žena je zanosila. Maurice je bil tega tako vesel, da je pozabil na vse skrbi. Ko je prišel čas, je Marija porodila malo deklico, ki je bila mala izdaja vseh popolnosti in lepote svoje matere. Dekletu so dali ime Margerita.

Od dneva, ko je Margerita prišla na svet, je bil Maurice najsrečnejši človek na svetu, in živel je samo za svoje dete.

Smehljaj malega dekletca mu je odpiral nebeska vrata; kadar je mala — ki se je popolnoma vrgla po materi — nekaj jokala, se je vendar vedno zraven tudi smehljala, kar je bilo očetu v posebno veselje.

Ah! Pa ta sreča ni trajala dolgo.

Margerita je štela štiri leta, in cvetela je divno kakor poprek.

Nekega jutra je Maurice odjahal na konja k bolnikom v okolici.

Krog tretje ure popoldne je bilo čuti pred njegovo hišo čuden šum. Marija je odprla okno in se nagnila ven. Kakih štiristo korakov od hiše, v ulici, kjer je prefektura, je videla mnogo ljudi, ki so se gnetli krog nosilnice, katero so nosili štirje moški. Sprevod se je počasi bližal. V nosilnici je bil mrlič, pokrit z belim prtom, na katerem je bilo videti rdeče pege.

Mimoidoč so se ustavljali in spraševali, kaj se je zgodilo.

»O Bog, tu se je zgodila nesreča!« je pomislila Marija. Hotela je poslati služkinjo vprašat, kaj je, a bilo je prepozno. Zalni sprevod se je ustavil pred zdravnikovim stanovanjem in vsi so uprli poglede na Marijo, ki je stala pri oknu. V tem hipu je spreletela slutnja, ki jo je hotela potlačiti, a ni mogla. Nekaj oseh se je izločilo iz spreveda in stopilo v hišo.

Zdravnikova soproga ni mogla odvrti pogleda od nosilnice, na kateri se je pod belim prtom oblikovalo mrtvo truplo.

Sred splošne tišine se je začul vzklík: »Uboga žena!«

Razpis.

V mestnem kopalistu v Mariboru je zasesti mesto maserja. S pričevali opremljene prošnje je vložiti najkasneje do 16. t. m. opoldne, pri ravnateljstvu Mestnega pogrebnege zavoda v Mariboru, Gvetlična ul. 14.

Zupan:

dr. Leskovar s. r.

Sladkor zopet cenejši

in sicer

kocke Din 16-
kristal „ 14-

v podružnici

JULIO MEINL D.D.

Gosposka ulica 7.

99

Zadruga gostilničarjev in kavarnarjev v Mariboru

31. januarja 1925
Götzova dvorana

Maškerada

2 godbi — kabaret — bar —
serpentina bitka — cvetlični
kotiljoni — darila za dame

Maske in kostumi dobrodošli! :: Promenadna obleka!

POZIV.

Dne 30. oktobra 1924 zvečer sem prinesel podpisani gostilničarju Josipu Kličku na Tržaški cesti od nje kupljeno klobaso nazaj, ker se mi je zdela neuzilna. Kliček me je napadel, lahki telesno poskodoval ter me ob enem z mojim tovarišem Josipom Puharjem, vrzel na cesto. Pomagala sta mu gostilničarja Stefan Novčan in Josip Bandur iz Orehove vasi. Še na cesti pred hišo se je odigral zadnji prizor. Prošiva vse one, ki so ta prizor mimogrede opazili in zlasti dotičnega, kateremu sva na licu mesta celo zadevo pripovedovala, da nama naznanijo svoj naslov, ker so se naknadno pojavile priče, ki hočejo da se celo krivdo zvaliti na naju.

Maribor, dne 13. januarja 1925.

Matevž Slakovec,
Matija Puhar,
Maribor, Mejna ul. 8

Podpirajte slovenske tvrdke!
